

2018 JULI NR 4

Beste clublid,

De congé is in aantocht. Dus hoog tijd om de wandelschoenen aan te trekken. Ook dit jaar staat er een zomerse “Breydel en De Coninck Wandeltocht” op het programma. Voor zij die de wandeltocht nog niet zouden kennen hieronder wat informatie.

ZATERDAG 7 JULI '18

Breydel en De Coninck Wandeltocht

Afstanden : **6** (6,8 km) – **12** (13,1 km)
en **18** (19,9 k)

Start : VTI, Pauwstraat (zijstraat Legeweg)
Sint-Andries, tussen 8 en 15 uur.

De startplaats in de Pauwstraat is gemakkelijk te bereiken via de Expressweg, afrit aan het rondpunt nabij de gevangenis. Ook via de Legeweg is de start goed bereikbaar.

Volg de marspijlen. Ruime, gratis parking. Gezellig cafetaria

Deelname : € 1,50 -- Leden Wandelfederatie : € 1,10 -- Leden BMW-Club : gratis

Wandeling in het kader van de viering van het “Feest van de Vlaamse Gemeenschap”.

Over het standbeeld van Breydel en De Coninck doen veel wilde verhalen de ronde. De koetsiers durven de toeristen weleens vertellen dat de heren die op het monument staan de architect en de aannemer van de hallentoren zijn.

Onlangs hoorde ik een “aangespoelde” Brugse gids met veel gebaren het verhaal uitleggen van “*de legende van Breydel en De Coninck*” ! Volgens die zelfverklaarde Bruggekenner zijn de helden op het standbeeld niet meer of niet min dan de hoofdfiguren uit het boek “De Leeuw van Vlaanderen” van Hendrik Conscience.

Hij had het precies over Tijl Uien Spiegel en Lamme Goedzak.

Zoveel onnozels in éne keer had ik nog nooit gehoord !! Daarom, voor de lezers van dit “Wandelnieuws”, toch graag een woordje tekst en uitleg. Veel leesplezier.

JAN BREYDEL EN PIETER DE CONINCK, (WIE) ZIJN ZE ECHT ?

Jan Breydel, de heftige leider van de Gilde der Beenhouwers

Het bestaan van Jan Breydel kan niet ontkend worden. Hij werd omstreeks 1264 in Brugge geboren. Er leefden toen meerdere Breydels in Brugge. Ze behoorden tot gegoede families. Jan Breydel wordt meermaals vernoemd in de stadsrekeningen van Brugge en ook in de “Chronique Artésienne” uit 1304 waar diverse kroniekschrijvers hun notities neerpendeden.

Volgens de Florentijnse zakenman Villani die in 1306 in Brugge verbleef was Breydel in 1302 een van de leiders van de Brugse gilden die het Kasteel van Male veroverden op de Fransen. Uit de kronieken leren we dat Jan Breydel een voornaam ingezetene van de stad Brugge was.

Hij was onvervaard en deinsde niet terug voor geweld. In 1308 trok hij met een tachtigtal Bruggelingen naar Lissewege om er Willem van Saafinge te bevrijden. Deze was wegens moord in de abdij Ter Doest naar de kerk gevlucht. Breydel werd dikwijls door de stad met zendingen belast. Hij was de vertegenwoordiger van het ambacht der slaggers en in 1328 behoorde hij bij de 316 belangrijke burgers die borg stonden voor een stadslening. Hij was toen een man van aanzien. Wellicht is hij kort na 1328 overleden.

Pieter De Coninck, de sluwe leider van de wevers

Hij is geboren tussen 1250 en 1260 en was van bescheiden afkomst. Hij huwde twee keer en uit zijn eerste huwelijk had hij twee zonen. Jan en Willem. Een kroniekschrijver uit Atrecht (thans Arras) omschrijft hem als volgt : “Pieter de Coninc was klein van leden en van geringe afkomst. Nooit heeft hij meer dan tien pond bezeten. Trouwens niemand van zijn familie”.

Een andere kroniekschrijver uit die tijd, Lodewijk van Velthem, een pastoor uit Brabant zegt : “Het was de lakenwever uit Brugge, Pieter De Coninck die in zijn stad een volksbeweging deed ontstaan. Die wever, bijna een dwerg maar zeer welbespraakt kende geen latijn, noch Frans. Hij sprak echter in zijn eigen Vlaamse taal vuriger en overtuigender dan om het even welke andere redenaar”.

Pieter De Coninck trad voor het eerst op de voorgrond in 1301. In dat jaar protesteerde hij tegen de Brugse Patriciërs die in eigen belang met stadsgelden omsprongen. Hij is op de Groeningekouter tot ridder geslagen. Pieter De Coninck is in Brugge overleden tussen januari 1332 en januari 1333.

Noch van Breydel, noch van De Coninck bestaat enige vermoeden hoe zij er in werkelijkheid uitzagen. Alleen van Pieter De Coninck is bekend dat hij tenger en klein van gestalte was.

Conscience en De Leeuw van Vlaanderen

Toen Conscience zijn “Leeuw van Vlaanderen” schreef, was zijn roman gebaseerd op de verhalen die de rederijders eerder hadden geschreven. De twee gildenleiders belichaamden de goeden, de Klauwaarts die strijden tegen de slechten de Leliaarts. Had Conscience in zijn “Leeuw van Vlaanderen” Breydel en De Coninck niet vermeld, dan stond er nu wellicht geen standbeeld op de markt. Bij Breydel en de Coninck is de rond hun figuren geweven mythe, door “De Leeuw van Vlaanderen” sterker geworden dan in de kronieken beschreven staat. Dat neemt niet weg dat aan hun fysieke bestaan zeker niet kan getwijfeld worden.

Een standbeeld voor Breydel en de Coninck

Buiten het altaarstandbeeld van de Heilige Nipomucenus op de brug aan de Wollestraat stond er in Brugge geen enkel standbeeld. Op 25 december 1844 verscheen in "Gazette van Brugge" een oproep om een standbeeld op te richten voor Jan Breydel en Pieter de Coninck. De bezieler was de Vlaamsgezinde liberale leraar en auteur Julius Sabbe.

Op 14 oktober 1872 werd de Brugse advocaat Alfred Coppieters 't Wallant voorzitter van de Breydelcommissie. Op 30 augustus 1874 verscheen het eerste nummer van "De Halletoren", het eigen blad van de Breydelcommissie. Sabbe was de bezieler.

Er werd geld ingezameld voor het standbeeld. Meer dan 11.000 Frank was er in kas. En toen ging de Bank Dujardin, waar al het geld belegd was failliet! Voor de commissie een drama! Na die financiële tegenslag krabbelde de Breydelcommissie weer recht. In oktober 1881 werd een akkoord bereikt met het stadsbestuur voor de oprichting van het monument.

← JULIUS SABBE, LIBERAAL GEMEENTERAADSLID

Jan Heem, de man die tekort is op het standbeeld !

Jan Heem is de ontbrekende man op het standbeeld van Breydel en De Coninck. Hendrik Conscience heeft bij het schrijven van zijn "Leeuw van Vlaanderen" de figuur van Jan Heem over het hoofd gezien. Jan Heem was in 1302 burgemeester van Brugge. Tussen 1309 en 1321 leidt hij samen met Breydel en De Coninck diverse opstanden tegen het Franse bewind. Tot in 1328 komt hij veelvuldig voor in historische kronieken en in de stadsrekeningen. Net als de helden van het standbeeld kreeg Jan Heem een woning van de stad ter beschikking. Zijn datum van overlijden is niet te achterhalen.

De 16 beeldhouwers die in 1876 deelnamen aan de ontwerpwedstrijd voor het standbeeld kregen als opdracht twee personen te vereeuwigen. Breydel en De Coninck. Jan Heem wordt ook dan nergens vermeld. In 2002 kwam daar verandering in toen het 11 Juli-Komitee een tweejaarlijkse prijs instelde voor Vlaamse uitstraling. Op voorstel van toenmalig comitélid en stadsgids José Vermeire werd gekozen voor de "Jan Heemprijs". De prijs werd uitgereikt aan: 2002, Drukkerij Strobbe & Zonen voor de creatie van de almanak "De Druivelaar". 2004, Het Nieuwsblad voor de organisatie van de "Ronde van Vlaanderen". 2006, De vzw Vlaanderen Vlagt voor de vele acties met Vlaamse Leeuwendvlaggen 2008, Zangeres Yasmine voor haar liedjesprogramma "Zo is er maar één" 2010, Jan Van Brugghe van het Brugse Davidsfonds voor "Vlaanderen zingt Kerst" 2012, Frederik Thomas van de lokale radio V.B.R.O. voor de Nederlandstalige programmatie. 2014, De vzw Nekka-Nacht, het jaarlijkse zangfestival van het Nederlandstalige lied. 2016, Het baggerbedrijf Deme/De Nul voor hun wereldwijde Vlaamse uitstraling. In 2018 wordt de prijs toegekend aan een Vlaamse mediabedrijf

Het standbeeld twee keer ingehuldigd

Oorspronkelijk ging de liberale Breydelcommissie het standbeeld inhuldigen in het weekend van 11 juli 1887. Dit zou gepaard gaan met een grootse optocht en diverse feestelijkheden. Na een dispuut met het Katholieke stadsbestuur -die de inhuldigingsfeesten te duur vond- besliste dat stadsbestuur dan maar ook een Breydelcommissie op te richten en het monument zelf in te huldigen. ! De eerste commissie hield echter het been stijf. Dus twee inhuldigingen !

De eerste inhuldiging had plaats op zondag 10 en maandag 11 juli 1887, door de officiële Breydelcommissie met als voorzitter Alfred Baron Coppieters 't Wallant.

De tweede inhuldiging had plaats van zondag 14 tot maandag 22 augustus 1887 door de stedelijke Breydelcommissie met als voorzitter burgemeester Amedé Visart de Bockarmé.

Koning Leopold II kwam op de tweede inhuldiging, op 15 augustus het standbeeld van de Vlaamse helden onthullen met een uitsluitend in het Frans uitgesproken redevoering ! Deze toespraak kan historisch genoemd worden. Het is de laatste openbare, uitsluitend in het Frans uitgesproken rede van een Belgische vorst in Vlaanderen.

Gedurende de Franstalige toespraak was er protest. Een aantal manifestanten ontrolden een 80 meter lang spandoek met de tekst “Wanneer Brugge-Zeehaven”. Het spandoek werd vlug door de politie weggebracht. Als de koning iets van de tekst op het spandoek begrepen heeft is niet geweten. De haven van Zeebrugge werd pas 20 jaar later ingehuldigd.

Honderd jaar later. Het Breydel en De Coninckjaar in 1987

Midden 1985, op een vergadering van het tijdschrift “Brugge die Scone” werd er tijdens het onderwerp “koetjes en kalfjes” vastgesteld dat het in '87 honderd jaar geleden zou zijn dat het standbeeld van Breydel en de Coninck op de Markt staat. Voorzitter Vanhaverbeke peinsde diep na.... en suggereerde dat er ter dezer gelegenheid “iets moest gedaan worden”.

Een paar maanden later, eind '85 zaten 24 verenigingen bijeen en rolden de feestsuggesties over tafel. De Breydel en de Coninckcommissie 1987 was geboren.

Het zou een nooit geëvenaard feestjaar worden, met de medewerking van meer dan 100 verenigingen die allemaal “iets” wilden doen in het kader van 't feestjaar. Een opsomming van wat in 1987 werd georganiseerd is onbegonnen werk. Toneelopvoeringen, wedstrijden, prijskampen, tentoonstellingen, fototentoonstellingen, wielervedstrijden, ook een wandeltocht stond op het programma. Tot zelfs een ijsberenduik ! Drie eigen organisaties waren meteen de hoogtepunten van het Breydel & De Coninckjaar. Een tentoonstelling over het standbeeld, de Guldensporenmarathon en de Lasershow “Lasers op Eeuwen en Leeuwen” op de Markt. Zij die het meemaakten spreken er meer dan 30 jaar later nog van !

Exclusief voor leden van de Brugse Metten Wandelclub

GRATIS WANDELBOON

“ S P E C I M E N ”

S P E C I M E N

!

!

(ENKEL GELDIG MET ADRESKLEVER EN ALLEEN VOOR LEDEN VAN DE BRUGSE METTEN WANDELCLUB)

“Proficiat me’je nieuwe voordeure”

Eén keer in de tien jaar worden mensen proficiat gewenst met hun “nieuwe voordeure”. M’n tante Julia werd zopas zestig..... “proficiat met j’en nieuwe voordeure” zei ik !
Waarop m’n nonkel Gustaaf stilletjesweg monkelde :
“Mo ’t got enen met ’n groote grilliose moeten zien weé!”
Tante haar boezem danste op en neer van ’t lachen !
Ze deed me denken aan ’t bekende liedje van Rob Denijs
“Oh tante Julia, haal je borsten van m’n schouder.....”

Onze club heeft in juli ook nogal wat jarigen te vieren :
Jan Reckelbus op den eersten en Ronell Roome op 8 juli.
Op 11 juli vieren Els Poppe en Françoise Van Hoorebeke
en de 13de is het Raf Slabbinck z’n toer. Veertien juli is het
de beurt aan Ivan Sys en ook aan Jacques Lehoucke. Dan
moeten we geduld hebben tot de 23ste juli om Gino Van
Dierendonck proficiat te wensen. Luc Reckelbus viert z’n
verjaardag op 27 juli. Tom Eggermont en Karel De Valck
doen er op 30 juli een jaartje bij. En de laatste van juli is
het Robert Dermul z’n toer. Proficiat aan ‘ollemolle’ !

Met vriendelijke wandelgroeten en tot op de Breydel en De Conincktocht .

Namens het bestuur

Denis